

№ 996 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/996-2010-%D0%BF> (дата звернення: 28.04.2021).

3. Про затвердження Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади : Постанова Кабінету Міністрів України від 05.11.2008 р. № 976 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/976-2008-%D0%BF> (дата звернення: 28.04.2021).
4. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014р. № 1700-VII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/1700-18> (дата звернення: 28.04.2021).

Ключові слова: громадська експертиза, партисипативна демократія, антикорупційна експертиза, корупція, громадські організації.

Ключевые слова: общественная экспертиза, партисипативная демократия, антикоррупционная экспертиза, коррупция, общественные организации.

Key words: civil expertise, participatory democracy, anti-corruption expertise, corruption public organizations.

САНДУЛ ЯНА МИКОЛАЇВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри адміністративного і фінансового права,
кандидат юридичних наук*

ЩОДО ПИТАННЯ РОЗГЛЯДУ ЗАПИТУ НА ІНФОРМАЦІЮ

На шляху становлення України як демократичної, соціальної, правової держави, інтеграції до Європейського Союзу та здійснення реформування публічної служби в цілому, та органів виконавчої влади зокрема, важливого значення набувають питання щодо захисту прав і свобод людини і громадянина, що передбачає необхідність встановлення паритетності у взаємовідносинах між державою і громадянами, та необхідності запровадження ефективних способів впливу людини на функціонування органів державної влади. Одним із таких дієвих способів впливу на законність та дієвість діяльності органів державної влади є право на інформацію, яке реалізується шляхом подання запиту на інформацію.

У той же час, значна кількість питань, пов'язаних з адміністративно-правовим забезпеченням права на інформацію через подання запиту на інформацію залишається невирішеною, що свідчить про актуальність обраної теми дослідження.

Варто акцентувати увагу на тому, що запит на інформацію є одним із найбільш результативних способів забезпечення прав громадян та водночас виступає ефективним способом контролю за законністю діяльності розпорядників публічної інформації. Вбачається, що можливість подання запиту на інформацію є невід'ємним чинником демократизації всієї системи публічного управління, її відкритості, результативності та ефективності. Взаємодія органів розпорядників публічної інформації з громадянами внаслідок подання ними запитів

на інформацію в сучасних умовах набуває актуальності і в зв'язку з тим, що в цьому процесі відбувається узгодження публічних та приватних інтересів.

Право на подання запиту до органів державної влади, органів місцевого самоврядування та посадових і службових осіб цих органів визначено положеннями ст. 34 Конституції України через закріплення правомочності вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб – на свій вибір [1]. Як слушно вказано М. М. Танчинець, на відмінно від інших проявів права на інформацію, подання запиту на інформацію, хоча й пов'язано з забезпеченням приватних інтересів особи, воно виступає гарантією забезпечення законності діяльності суб'єктів публічної адміністрації [2, с. 96]. Значення запиту на інформацію полягає також і в тому, що воно є свого роду інформаційним каналом зв'язку, який поєднує органи публічної влади і громадян. Запит на інформацію до розпорядників інформації, з одного боку, є способом вираження основоположних прав учасників правовідносин, а з іншого – засобом отримання ними інформації про якість і ефективність роботи розпорядників інформації [3, с. 76].

Порядок подання та розгляду запитів на інформацію конкретизовано Законом України «Про доступ до публічної інформації». Відповідно, запит на інформацію є проханням особи до розпорядника інформації надати публічну інформацію, що знаходиться у його володінні [4]. Це означає, що суб'єкт звертається з проханням про отримання інформації, яка нормативно повинна відповідати наступним критеріям: має стосуватись сфери відання суб'єкта владних повноважень, до якого подано прохання; мати матеріально виражену форму представлення; має перебувати у розпорядженні суб'єкта владних повноважень, до якого звернуто прохання про отримання інформації [5, с. 5].

На підставі аналізу нормативно-правових положень, якими детерміновано сутність запиту на інформацію, видається за можливе виокремити його сутнісні ознаки, до яких варто віднести наступні:

1) метою подання запиту на інформацію є забезпечення права особи на інформацію;

2) суб'єктом подання запиту на інформацію є громадянин України (або особи, які не є громадянами України, однак законно знаходяться на її території, якщо інше не передбачено міжнародними договорами), юридичні особи, об'єднання громадян без статусу юридичної особи;

3) предметом запиту на інформацію є публічна інформація, яка не обов'язково має стосуватись суб'єкта, що звертається. Під публічною інформацією слід розуміти відображену та задокументовану будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформацію, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених законом. При цьому, предметом запиту до конкретного розпорядника публічної інформації може бути виключно та публічна інформація, яка була отримана, створена під час

реалізації правосуб'єктності конкретного суб'єкта влади у межах наданої йому компетенції [6].

Важливою теоретичною складовою з безсумнівним прикладним значенням для об'єктивного та оперативного розгляду запитів на інформацію є визначений порядок діяльності спеціально уповноважених суб'єктів (розпорядників інформації) щодо розгляду запиту на інформацію та винесення обґрунтованого та законного рішення. У первинному значенні під «процедурою» розуміється будь-яка тривала, послідовна справа, порядок; офіційний порядок дій, виконання, обговорення; встановлена послідовність дій для здійснення або оформлення чого-небудь [8, с. 543]. Процедурою розгляду запиту на інформацію є регламентований нормами права порядок дій у сфері публічного адміністрування, якого спрямовано на забезпечення права на інформацію. При цьому, можливим є повторне подання запиту на інформацію, яке стосується діяльності одного і того ж органу та подане від одного і того ж громадянина з одного і того ж питання.

Таким чином, право подавати запит на інформацію буде стосуватися сприяння реалізації закріпленого Конституцією України та чинним законодавством права на інформацію та має вираз у проханні до розпорядника інформації щодо надання публічної інформації, що знаходиться у його володінні. Вбачається доцільним подальше дослідження питань, пов'язаних з адміністративно-правовим забезпеченням права осіб на інформацію.

Список використаної літератури:

1. Конституція України. Із змінами, внесеними Законом України від 08.12.2004 р. № 2222-IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 23.04.2021 р.).
2. Танчинець М. М. Запит на інформацію як один зі способів реалізації права на доступ до інформації про діяльність органів публічної влади. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2016. Вип. 4. С. 95-99.
3. Клапатий Д. Правові аспекти надання закладами охорони здоров'я відповідей на запити на інформацію відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації». *Медичне право*. 2017. № 1. С. 75-77.
4. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 р. № 2939-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17> (дата звернення: 22.04.2021 р.).
5. Абякімова Е.Е. Адміністративно-правове забезпечення доступу до публічної інформації: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2014. 19 с.
6. Кушнір І.П. Особливості правових відносин щодо забезпечення запиту на публічну інформацію, розпорядником якої є Державна прикордонна служба України. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія: Юридичні науки*. 2018. Вип. 4. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnadrcurr_2018_4_12 (дата звернення: 23.04.2021 р.).
7. Евгеньева А.П. Словарь русского языка: в 4 т. 2-е изд., испр. и допол. М.: Рус. яз., 1984. 543 С.

Ключові слова: запит на інформацію, публічна інформація, розпорядник інформації, механізм, процедура розгляду запиту на інформацію.

Ключевые слова: запрос на информацию, публичная информация, распорядитель информации, механизм, процедура рассмотрения запроса на информацию.

Key words: the request for information, public information, information manager, mechanism, procedure of consideration the request for information.

СІДОР МИХАЙЛО ІВАНОВИЧ

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри адміністративного і фінансового права,
кандидат юридичних наук, доцент*

АНТИКОРУПЦІЙНЕ ДЕКЛАРУВАННЯ ЯК ЗАСІБ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ ЧИ КОНТРОЛЮ ЗА ФІНАНСАМИ

Протидія корупції здійснюється одночасно за допомогою запобігання та прискання через сукупність відповідних механізмів. Одним із них є антикорупційне декларування. Адміністрування системи декларування та верифікація антикорупційних декларацій передбачає належну та детальну правову регламентацію, що потребує зосередження уваги вчених та практиків на цьому питанні. Українське законодавство не в повній мірі відповідає вимогам правозастосування у цій сфері, що має прояв у відсутності єдності законодавчо закріплених категорій, покладених в основу змісту антикорупційного декларування. Недостатність розробок на теоретичному рівні, наявність практичних правових питань та актуальність теми зумовлюють необхідність теоретичного обґрунтування та внесення науково аргументованих пропозицій, рекомендацій щодо адаптації вітчизняного антикорупційного законодавства та подальшого його удосконалення стосовно антикорупційного декларування.

Запобігання корупції спрямовано забезпечувати суспільство від корупційних правопорушень. Його безпосередньою метою є не притягнення до відповідальності, а запобігання виникненню передумов корупції, зменшення латентності корупційних діянь та сприяння виявленню їхніх ознак у поведінці та житті посадовців.

Запобігання корупції є більш широким поняттям, ніж «протидія корупції», так як «запобігання корупції» полягає у недопущенні, завчасному відверненні корупційних правопорушень, а протидія корупції, в свою чергу, лише у скеровуванні діяльності спеціально уповноважених суб'єктів проти будь-яких розпочатих корупційних діянь [1, с. 9].

Визначаючи напрям удосконалення українського антикорупційного законодавства, академік С.В. Ківалов зазначає, що в утіленні сучасних та ефективних заходів із запобігання і протидії корупції принципового значення набуває загальний антикорупційний закон, що покликаний утворити основу механізму багаторівневого правового впливу на корупцію в нашій державі [2, с. 10]. Наведена ідея є актуальною на